

חַת־ת לַיּוֹם שְׁנַי פְּרָטִית צו ה' נִיסָן ה'תש"פ

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמֵשׁ / שְׁנַי עִם רֵשׁ"י

בחמש הימים לומדים על קרבן מיחד שמקרב על ידי הכהן הגדול פעמים ביום. לומדים גם על כך שכל כהן מקריב קרבן בשמתחיל לעבד בבית המקדש בפעם הראשונה. הקרבן הזה - קרבן מנחה מרוב מסלת ושמן.

לומדים עוד על קרבן חטאת וקרבן אשם כמו שלמדנו בשבוע שעבר. אחד הדברים שלומדים הוא שקרבן עולה וקרבן חטאת מקרבים באותו מקום בבית המקדש ובמשכן, כדי שאף אחד לא ידע מהי בדיוק הסבה האמתית שמקריבים את הקרבן, האם זה על חטא, או כקרבן נדבה.

חלקים מסיימים של הקרבנות צריכים להאכל באותו יום, ואסור להותיר מהם. הדבר דומה לדיני הכשרות. אנו לומדים שיש סירים שבהם נותר הטעם של הבשר, ולכן בעצם היה צריך שיהיה סיר בשרי, סיר חלבי וסיר מיחד לקרבן). צריך להכשיר את הסיר לפני שמשתמשים בו שוב.

בסיום החמש היומי, קוראים את חלקי הקרבנות אותם קבלו הכהנים ואלו חלקים נשרפו על גבי המזבח.

תהלים / יום ה' לחדש פרקם כ"ט - ל"ד

בסיום פרק ל' ישנו פסוק "למען יזמרך כבוד ולא ידם". הרבי רש"ב (שיום ההלולא שלו חל השבוע) מסביר פסוק זה במאמר. (בהיום יום של היום נוכל לראות שלמלה כבוד יש יותר ממשמעות אחת). הרבי רש"ב מסביר שפסוק זה מדבר על "כבוד" של הנשמה - הנקודה הפנימית היהודית. לפעמים יהודי יכול להרגיש מצף ברגשות, להתיאש חס ושלום ולתת ליצר הרע להחליט אף הוא צריך להתנהג, אבל הנקודה הפנימית היהודית תמיד נמצאת שם, ותמיד שואפת לנהג נכון, כמו שה' רוצה אפלו בחלק החשוף ביותר של הגלות.

הפסוק אומר לנו שפנימיות היהודי, המכנה כבוד, תמיד מוכן לשיר לה' - "למען יזמרך כבוד" שהכבוד של הנשמה - עצם הנשמה (פינטאלע ייד) ישיר לה' ה', "ולא ידם" - ולעולם לא יהיה בשקט. עצם היהודי תמיד שר לה' כי הוא תמיד רוצה להיות קרוב לה' אפלו בגלות.

כלנו יכולים לראות זאת לעתים קרובות כאשר אנו יוצאים למבצעים. אפלו שישנם אנשים שלא מקימים מצוות לעתים קרובות, אנו רואים שבנקודה הפנימית שלהם הם תמיד שמחים לקיים מצוה.

תַּנְיָא / לקויטי אַמְרִים פֶּרֶק ל"ח (ה' ניסן שנה פשוטה)

הָבָה וְנַעֲצֵר לְרַגַע כְּדִי לְחַזֵּר וּלְהַבִּין מַדּוּעַ אֲנִי לּוֹמְדִים אֶת מַה שְּׁלוֹמְדִים.

חֲסִידוֹת הִיא חֵיווּת! הָאֲדַמּוּ"ר הִזְקֵן נוֹתֵן מְשַׁל מִתּוֹךְ הַזֶּהר כִּי־צַד עֲלִינוּ לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמֵנוּ.

תָּאָרוּ לְכֹךְ שֵׁיהוּדִים הֵם כְּמוֹ נֵר שְׁמֹן שְׁמִסְתּוֹבֵב בְּרָחוּב. הַגּוֹף הוּא כְּמוֹ פְּתִילָה, וְהָאָדָם צוֹעֵד כְּבִיכּוֹל בְּתוֹךְ בּוֹסִית מְלֵאָה שְׁמֹן וְאֵשׁ דּוֹלְקֵת עַל רֵאשׁוֹ. יְהוּדֵי כְּזֶה הוּא מְלֵא אֹר וְחֵם, מְרַגֵּשׁ חֵיווּת מִבְּפָנִים וְכָל מִי שְׂרוּאָה זֹאת נִמְשָׁךְ אֵלָיו.

כְּמוֹכֵן, אֲנִי לֹא בְּאֵמֶת נִרְאִים כֵּן, בְּכָל אִפְּן לֹא בְּצוּרָה שֶׁהַעֵין הַגְּשָׁמִית שְׁלֵנוּ יְכוּלָה לְרְאוֹת, אֲבָל הָאֵמֶת הִיא שְׁבֹאֲשֶׁר חֲסִיד חֵי עִם "הַשְּׁמֹן" שְׁלוֹ וְעִם "הָאֵשׁ" שְׁלוֹ הוּא בְּאֵמֶת מְרַגֵּשׁ חֵי וְחֵמִים מִבְּפָנִים וְגוֹרֵם לְאֲנָשִׁים אַחֲרִים לְרְאוֹת אוֹתוֹ וְלִרְצוֹת לְהִתְקַרֵּב לִיהוּדוֹת גַּם הֵם.

מַה אִם כֵּן, גּוֹרֵם לִיהוּדֵי לְהֵאִיר?

מְצוּוֹת, הֵם הַשְּׁמֹן. לֹא שְׁמֹן יְהוּדֵי לֹא יְכוּל לְהֵאִיר, זֶה הַסֵּבָה שְׁכָל כֵּךְ חֲשׂוֹב לְקִיָּם מְצוּוֹת אִפְּלוּ אִם אֲנִי לֹא מְרַגֵּשִׁים הַתְּלַהֲבוֹת לַעֲשׂוֹתָם בְּגַלְל שְׂאֵם יְהוּדֵי לֹא מְקִיָּם אֶת הַמְצוּוֹת הוּא לֹא יוֹכֵל לְהֵאִיר בְּזִמְנֵים שְׁבָהֵם הוּא כֵּן מְרַגֵּשׁ.

עִם כָּל זֶה אוֹמֵר הָאֲדַמּוּר הִזְקֵן שְׂאֵסוּר לִיהוּדֵי לוֹמֵר שְׂדֵי לוֹ בְּקִיּוֹם מְצוּוֹת לֹלָא כְּוֹנָה. הַחֵם וְהַחֵיווּת שֵׁיִשׁ כְּאֲשֶׁר אֲנִי מְקִיָּמִים מְצוּוֹת בְּכְוֹנָה (כְּמוֹ שְׁחֲסִידוֹת מְלַמְּדֵת בְּתַנְיָא) הִיא הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר מְצוּהָ שְׂמִקְיָמִים אוֹתָהּ בְּלֹא כְּוֹנָה. בְּדִיוֹק כְּמוֹ שְׁכַבְּשָׁה הִיא דָּבָר חֵי יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר אֲבָן.

וְכַעַת נַעֲבֹר לְלַמֵּד אֶת הַתַּנְיָא שֶׁל הַיּוֹם: אִפְּלוּ שְׂמִצּוּוֹת עִם כְּוֹנָה יֵשׁ לָהֶם יוֹתֵר חֵיווּת, אֵל לָנוּ לְחֲשֹׁב שֶׁהַנְּשִׂמָה קְרוּבָה יוֹתֵר לֵה' כְּאֲשֶׁר הִיא מְקִיָּמֶת מְצוּוֹת בְּכְוֹנָה מֵאֲשֶׁר אִם הִיא מְקִיָּמֶת מְצוּוֹת לֹלָא כְּוֹנָה. מְצוּהָ הִיא הַרְצוֹן שֶׁל ה'. וְמַה שֶׁהוּא הַרְצוֹן הָאֵמֶתִי שֶׁל מִישָׁהוּ, אֵינְנוּ יְכוּלִים לְהִיּוֹת נְכַרְדֵּם מְמֹנֵן.

כְּשֶׁאֲנִי מְקִיָּמִים מְצוּוֹת אֲנִי מִתְאַחֲדִים עִם ה' - בֵּין אִם יֵשׁ כְּוֹנָה אוֹ אֵין.

מַה מְשַׁתְּנָה כְּאֲשֶׁר הָאָדָם עוֹשֶׂה בְּכְוֹנָה זֶה עַד כְּמַה הוּא מְרַגֵּשׁ אֶת ה' וְעַד כְּמַה אֹר ה' מֵאִיר בּוּ.

כַּעַת הָאֲדַמּוּ"ר הִזְקֵן אוֹמֵר שֵׁיִשְׁנָם אַרְבַּע סוּגֵי חֵיווּת בְּקִיּוֹם מְצוּוֹת וְכִדִּי לְהַבִּינֵם נִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִשְׁלֵם מֵאַרְבַּעַת סוּגֵי הַדְּבָרִים הַקִּיָּמִים בְּעוֹלָם.

1. **דוּמָם** - חֲשַׁבּוּ עַל הַחֵיווּת שֵׁיִשׁ בֵּיהֶלֶם. יְהִלּוּם הוּא דָּבָר יָפֵה וְחֶלֶק מִהַבְּרִיאָה שֶׁל ה'. הַדְּבָר דּוּמָה לְקִיּוֹם מְצוּוֹת לֹלָא כְּוֹנָה.

2. **צוּמָח** - חֵיווּת שֵׁיִשׁ בְּעֵץ בַּעַת פְּרִיחָתוֹ, אִפְּשֶׁר לְרְאוֹת שֶׁהוּא צוּמָח. אִפְּשֶׁר לְרְאוֹת שֵׁיִשׁ חֵיווּת שֶׁל ה' בְּפָנִים. זֶה כְּמוֹ תְּפִלָּה אוֹ אֲמִירַת מְלִים שֶׁל תּוֹרָה, שְׂאֲנִי מְבִינִים אֶת מְשַׁמְעוֹת הַמְּלִים אֲבָל עוֹשִׂים זֹאת עַדִּין לֹלָא כְּוֹנָה.

3. **חֵי** - חֲשַׁבּוּ עַל הַחֵיווּת שֶׁנִּמְצָאָת בְּצַבֵּי יָפֵה, שְׂרָץ בְּאַצִּילוֹת דְּרָךְ הַשְּׂדוֹת, כְּפִי שְׂרָצִים לְמִצּוּהָ. יֵשׁ בּוֹ חֵיווּת רַבָּה.

4. **מְדַבֵּר** - הִסְתַּכְּלוּ בְּמִרְאָה, הַתְּבוֹנְנוּ כִּי־צַד אַתֶּם מְחִיכִים, מְבִינִים וְחוֹשְׁבִים.

אָדָם יְכוּל לְלַמֵּד עַל דְּבָרִים שְׁחִיָּה לֹא יְכוּלָה אִפְּלוּ לְחֲשֹׁב עֲלֵיהֶם. אָדָם יְכוּל לְהֵאֲמִין! אָדָם יְכוּל לְדַעַת אֶת ה'. לְאָדָם יֵשׁ הַרְבֵּה יוֹתֵר חֵיווּת מִבְּהֵמָה. בְּהֵמוֹת וּבְעֲלֵי חֵיִים הֵם מְשַׁל לְשָׁנֵי סוּגִים שֶׁל כְּוֹנָה, הָאֲחַת יוֹתֵר נַעֲלַת מִהַשְּׁנֵיָהּ.

בְּעֲזַרַת ה' נִתְחִיל לְלַמֵּד עֲלֵיהֶם מְחָר בְּתַנְיָא.

הִיָּה פְּעַם אַמּוּרָא בְּשֵׁם ר' נַחֲמָן בַּר יִצְחָק. הוּא יָשַׁב עִם קְבוּצָה שֶׁל יְהוּדִים, וְחֲכָמִים שׁוֹחָחוּ בֵּינֵיהֶם עַל דְּבָרֵי הַלְכָה בְּקְבוּצָה נּוֹסֶפֶת. ר' נַחֲמָן בַּר יִצְחָק הִסְבִּיר לָהֶם אֶת הַהֲלָכָה. הַחֲכָמִים כָּל כָּף הִתְפַּעְלוּ שְׂאֵמָרוּ לָרַב נַחֲמָן לְבוֹא לְשִׁבְתָּ אִתָּם בְּמָקוֹם לְשִׁבְתָּ עִם הָאֲנָשִׁים הָאֲחֵרִים, הָיִיתָ וְלֹא כָּל סַפֵּק הוּא הִיָּה תַלְמִיד חָכֵם גָּדוֹל.

רַב נַחֲמָן בַּר יִצְחָק אָמַר שֶׁהוּא יִשְׂאָר בְּמָקוֹם שֶׁהִיָּה הָיִיתָ וְלֹא הַמָּקוֹם שֶׁל הָאָדָם מְכַבֵּד אוֹתוֹ אֶלֶּא הָאָדָם מְכַבֵּד אֶת מְקוֹמוֹ.

זֶה קָרָה גַּם בְּמַעֲמַד הַר סִינִי, הֵרָר הִיָּה מִיַּחַד רַק בְּגִלְגַּל שֶׁה' הִשְׁרָה אֶת שְׂכִינְתּוֹ עָלָיו. בְּאֲשֶׁר הִשְׂכִּינָה עֲזָבָה, הַר סִינִי לֹא הִיָּה עוֹד מִיַּחַד. אָנוּ אֶפְלוּ לֹא יוֹדְעִים בּוֹדְאוֹת הַיּוֹם הֵיכָן הוּא נִמְצָא. הַדָּבָר מֵרָאָה לָנוּ שֶׁזֶה לֹא הִיָּה הַר סִינִי שֶׁהִיָּה מִיַּחַד, זֶה הִיָּה הַשְׂכִּינָה שֶׁנִּרְמָה לוֹ לִהְיוֹת מִיַּחַד. אוֹתוֹ דָּבָר נִכּוֹן עִם הָאָדָם וְסָבִיבָתוֹ.

“לֹא מְקוֹמוֹ שֶׁל הָאָדָם מְכַבֵּדוֹ, אֶלֶּא הָאָדָם מְכַבֵּד אֶת מְקוֹמוֹ.”

הַרְבֵּי הַמְהַר “שׁ מְסַבִּיר אֲמִירָה זֹו שֶׁל ר' נַחֲמָן בַּר יִצְחָק עַל פִּי חֲסִידוֹת”

כְּבוֹד זֶה לֹא רַק הַעֲרֹכָה וְיַחַס מְכַבֵּד, הַכּוֹנֵה גַּם קֶשֶׁה! (כְּמוֹ שֶׁה' הַכְּבִיד אֶת לֵב פְּרַעֲוִה, הַכְּבִיד וְכָבוֹד זֹו בְּעֵצָם כְּמַעֲט אוֹתָהּ מְלֵא, וְה' גָּרַם לְלִבּוֹ שֶׁל פְּרַעֲוִה לֹא לְהִרְגִישׁ כְּלוּם) בְּקַבְּלָה הַכּוֹנֵה הִיא אוֹר מְאוֹד נִעְלָה שֶׁל ה' (גְּלוּי אוֹר מְקִיף נִעְלָה).

הַגְּמָרָא אוֹמֶרֶת שֶׁהַמָּקוֹם שֶׁל הָאָדָם לֹא מְבִיא לוֹ כְּבוֹד אֲבָל הוּא מְבִיא כְּבוֹד לְמָקוֹם שְׁלוֹ. הַמָּקוֹם שָׁבוּ אָדָם חִי, אֲסוּר לוֹ שִׁיגְרָם שֶׁהַמִּלָּה כְּבוֹד לְפִי הַפְּרוּשׁ הַשְּׂנִי תַהִיָּה אֲצִלוֹ. אֲסוּר לוֹ שִׁיְהִיָּה לוֹ לֵב קֶשֶׁה וְשִׁלָּא יְהִיָּה אֲכַפְתָּ לוֹ מִיְהוּדוּת. בְּמָקוֹם זֶה בְּדָאֵי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַשְׁמַעוֹת הַשְּׂנִיָּה שֶׁל הַפֶּעַל כְּבוֹד- כְּבוֹד לְמָקוֹם שְׁלוֹ, הוּא מְבִיא אֶת הַכְּבוֹד שֶׁל ה', אֶת הָאוֹר שֶׁל ה' לְמָקוֹם שָׁבוּ הוּא נִמְצָא.

אָדָם יְכוֹל לְבַחֵר לֹא לִהְיוֹת מְשַׁפֵּעַ מִהַמָּקוֹם שָׁבוּ הוּא גֵר וּבְמָקוֹם זֶה לְשִׁנּוֹת אֶת הַמָּקוֹם שָׁבוּ הוּא גֵר עַל יְדֵי שְׂיִבְיָא לְתוֹכּוֹ חִיּוֹת וְשִׁמְחָה.

בְּדִיוֹק כְּמוֹ שֶׁהַנְּשִׂמָה מְקַבֵּלֶת כּוּחַ מִיַּחַד מֵאֵת ה' לְפָנֵי שִׁיּוּרְדַת לְעוֹלָם, כְּדֵי שְׁתּוֹכֵל לְקַיֵּם אֶת שְׁלִיחוֹתָהּ. בְּאוֹתוֹ אֶפֶן, לְפָנֵי שִׁיְהוּדֵי הוֹלֵךְ לְאִיזָה מְקוֹם, ה' נוֹתֵן לוֹ כּוּחַ לִהְיוֹת מְסַגֵּל לְהַשְׁפִּיעַ יְהוּדוּת וְחֲסִידוּת בְּאוֹתוֹ מְקוֹם.

סֵפֶר הַמְצוּוֹת / מְצוּוֹת עֲשֵׂה ק"ט

לוֹמְדִים מְצוּוֹה חֲדָשָׁה, הַמְצוּוֹה הַיּוֹמִית, **מְצוּוֹת עֲשֵׂה ק"ט** עַל הָאֶפֶן שָׁבוּ אֶפְשָׁר לְהִטָּהַר מִכָּל סוּגֵי הַטְּמָאָה עֲלֵיהֶם לְמַדְנוּ בַּיָּמִים הָאֲחֵרוֹנִים. יוֹדְעִים כִּיצַד? עַל יְדֵי טְבִילָה (אוֹ טְבִילַת הַכְּלִי) בְּמִקְוֵה.

רְמַב"ם / הַלְכוֹת כְּלִים פְּרָקִים כ"ז, כ"ח. מְקוּאוֹת פְּרָק א'

הַיּוֹם מְסִימִים לְלַמֵּד אֶת הַהֲלָכוֹת עַל סוּגֵי כְּלִים שִׁיְכוּלִים לְהַטְּמָא.

פְּרָק כ"ז – חוֹזֵר עַל הַכְּלָלִים שֶׁל טְמָאָה עַל יְדֵי נְתִיבַת שְׁלוֹשׁ דְּגַמָּאוֹת מְסוּגִים שׁוֹנִים שֶׁל כְּלִים וְהַסְּבָר מֵהִי הַהֲלָכָה בְּכָל מְצַב.

הִנֵּה דְגַמָּה אַחַת: יִשְׁנֵם שְׁלוֹשָׁה סוּגִים שֶׁל מְצַעִים:

1. סֵדִין שְׁפוּרְסִים עַל הַמְטָה, יְכוֹל לִהְיוֹת מְדָרַס (טְמָאָה כְּאֲשֶׁר זָב נָח עַל זֶה)

2. סדין שתולים כמו וילון, יכול להטמא בטמאת מת
3. סדין שמשתמשים בו כדי ללמד תפירה- נותר טהור.

פרק כ"ח - מסביר מה קורה אם טמאה נוגעת מחוץ לכלי, האם מה שבתוכו נעשה טמא? מה אם הטמאה נוגעת בפנים, האם הצד החיצוני טמא? (תלוי ממה הכלי נעשה)
מתחילים ללמד את הסדרה הבאה של ההלכות בנוגע למקוה, כדי לטהר את כל הדברים עליהם למדנו בשעורים הקודמים.

פרק א' - מסביר את הכללים הבסיסיים בענין מקוה- למשל על כך שאדם איננו נטהר עד ללילה אפילו אם טבל במקוה במהלך היום, ושאסור שתהיה חציצה- דבר שיחצץ- פריע בינו לבין מי המקוה (למשל פלסטר)

דרכי החסידות / לעקה ומרור

הידעתם שבמובן מסוים, פסח הוא כמו ראש השנה ויום כפור?

ידוע שראש השנה איננו סתם חג, אלא קובע ומשנה לכל השנה כולה. אבל לא כולם יודעים שחג הפסח גם הוא קובע לכל השנה. בזהר נאמר שאם נזהרים מחמץ בפסח, ומקפידים על אכילת מצה, הדבר יכול לחולל שנוי עבורנו במה שיגזר עלינו בראש השנה הבא. בכתבי האריז"ל נאמר שמי שנזהר בחמץ בפסח אפילו במשהו, מבטח לו שלא יחטא כל השנה. פסח הוא הזמן שבו משלימים את אשר החסרנו בראש השנה ויום כפור שחלפו. לכן ישנם דברים שעושים פסח הדומים לדברים שעושים במהלך הימים הנוראים:

לפני יום כפור מבקשים לקח. אומרים שאם ה' גזר עלינו שיש לבקש משהו במהלך השנה, הרי שנצא ידי חובה בכך בלקח.

בחג הפסח אוכלים מרור כדי שאם אנו אומרים לעבור דבר מר במהלך השנה, נצא בזאת ידי חובה. ישנם רק שתי פעמים במהלך השנה בהם אומרים את המלים "לשנה הבאה בירושלים" – במוצאי יום כפור ובסיום ליל הסדר.

מקוים שהפסח הזה יתקן כל דבר שהיהודים החמיצו בראש השנה כדי שה' יגזר עלינו שבשנה זו נהיה בירושלים לחג הפסח.

(ראו שיחת ליל ב' דחג הפסח תשט"ו)